

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETINING
KATTAQO'G'ON FILIALI**

"TASDIQLAYMAN"

Direktor

Sh.R.Urakov

2022-yil "5" 09

**TANLOV FANI.
Maktabgacha ta'limda o'yin texnologiyalari
FAN DASTURI**

Bilim sohasi:	100000 – Ta'lim
Ta'lim sohasi:	110000- Ta'lim
Ta'lim yo'nalishi:	60110200– Maktabgacha ta'lim

Kattaqo'rg'on- 2022

Fan/modul kodi MTF2604		O'quv yili 2024-2025	Semestr 6	ECTS - Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1. Tanlov fani. Maktabgacha ta'limda o'yin texnologiyalari		60		60	120

2.

I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad – Talabalarda maktabgacha ta'lim tashkilotida tarbiyachining ish hujjatlarining nazariy va amaliy bilimlarini egallash bolalarning rivojlanishining psixologik xususiyatlari, maktabgacha ta'lim muassasasi ishining mazmuni va metodlari haqidagi bilimlarni shakllantirish.

Fanning asosiy vazifalari - Tarbiyachining ish hujjatlarini yuritish, Mashg'ulotlarni rejalashtirish, mashg'ulot ishlanmalarini tuzish va tahlil qilish, metodik usullarni va ta'limiy o'yinlar tanlash, ular bilan ishlash mazmuni va metodlarini tahlil qilishning kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirishni ta'minlash.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. O'yin - bola faoliyatining asosiy turi. O'yinda bola shaxsi ning hamma tomoni bir-biriga o'zaro ta'sir etgan holda shakllanadi. O'ynayotgan bolani kuzatayotib uning qiziqishlarini, tevarakatrof to'g'risidagi tasavvurini, kattalarga va o'rtoqlariga bo'lgan munosabati ni bilib olish mumkin.

2- mavzu O'yinning bola faoliyatidagi mohiyati va o'ziga xosligi. O'yin bolalarni jismoniy tomondan tarbiyalash sistemasida, MTMning ta'limtarbiya ishida, axloqiy, mehnat va estetik tomonlama tarbiyalashda katta o'rin tutadi.

3- mavzu O'yinning maktabgacha ta'lim muassasasi pedagogik jarayonidagi o'rni. O'yinda bola organizmiga xos bo'lgan talab va ehtiyojlar qoniqtiriladi, hayotiy faollik ortadi, bardamlilik, ishtirokchilik, guvnoqlik tarbiyalanadi. Shuning uchun ham bolalarni jismoniy tarbiyalash sistemasida o'yin munosib o'rin egallaydi.

4- mavzu Ijodiy o'yinlar turlari. Maktabgacha pedagogikada o'yin nazariyasi ijtimoiy faoliyat hisoblanib, mehnatning tarixiy rivojlanish jarayonida paydo bo'ladi

5- mavzu Bolalar o'yinlarida tasvirlash vositalari. O'yinda aks ettirayotgan narsani bili bolishga qiziqish uyg'onadi. Ko'pincha o'yin bolalarga yangi bilim berish va ularning fikrini bilim doirasini kengaytirish uchun xizmat qiladi. Ijodiy o'yinni tor didaktik maqsadlarga bo'ysindirib bo'lmaydi, bu o'yin yordamida juda katta vazifalar hal qilinadi.

6- mavzu Sahmalashtirilgan o'yinlar. O'yinda aqliy rivojlanish bilan birga axloqiy sifatlar ham shakllanadi. O'yin jarayonida yuz bergan kechilmalar bola ongida chuqur iz qoldiradi, shuning uchun o'yin bolada yaxshi hislarni, ulug'vor orzular va intilishlarni, qiziqishlarni tarbiyalashga yordam beradi.

7- mavzu Qurilish o'yinlari O'yin mustaqil faoliyat bo'lib, bu jarayonda bolalar o'z tengdoshlari bilan aloqa qilishga kirishadilar. Ularni umumiy maqsad, unga erishishdagi umumiy kechilmalar birlashtiradi.

8- mavzu Qoidali o'yinlar. Didaktik o'yin turlari O'yin estetik tarbiyaning muhim vositasidir. O'yinda ijodiy hayol, fikrlash qobiliyati yuzaga keladi va rivojlanadi. To'g'ri tanlangan o'yinchoq badiiy didni tarbiyalashga yordam beradi

9- mavzu Bola tarbiyasida o'yinchoqning ahamiyati. O'yinchoqlar bilan o'ynaladigan o'yinlar. "Xaltachada nima bor?" o'yinning maqsadi o'yinchoqlarning nomlari bilan tanishtirish va bu o'yinchoqlar to'g'risida bilimlarni mustaxkamlash, tovushlar talaffuzini mashq qildirishdir

10- mavzu Milliy halq o'yinlari maktabgacha ta'lim muassasalarida ta'lim berishda didaktik loyihalashtirish keng qamrovli yaxlit muammo va uni o'rganish, amaliyotga tatbiq qilish lozim

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. O'yin - bola faoliyatining asosiy turi.

2- mavzu O'yinning bola faoliyatidagi mohiyati va o'ziga xosligi.

3- mavzu O'yinning maktabgacha ta'lim muassasasi pedagogik jarayonidagi o'rni.

4- mavzu Ijodiy o'yinlar turlari.

5- mavzu Bolalar o'yinlarida tasvirlash vositalari.

6- mavzu Sahnalashtirilgan o'yinlar.

7- mavzu Qurilish o'yinlari

8- mavzu Qoidali o'yinlar. Didaktik o'yin turlari

9- mavzu Bola tarbiyasida o'yinchoqning ahamiyati.

10- mavzu Milliy halq o'yinlari

11-mavzu. Maktabgacha ta'lim tizimida o'yinlar texnologiyasi.

12-mavzu. Maktabgacha ta'lim tizimida pedagogik o'yinlarning shakllari va amalga oshirish metodlari.

13-mavzu Maktabgacha ta'lim tizimida o'yinlar texnologiyasi

14-mavzu. Maktabgacha ta'lim mazmunini takomillashtirishda milliy o'yinchoqlarning ahamiyati

15- mavzu O'yin bola tarbiyasining muhim vositasi

16- mavzu Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarni tarbiyalashda mariya montessori metodikasidan foydalanish

17- mavzu Ta'lim da didaktik o'yinlar va interfaol metodlardan foydalanish samaradorligi

18- mavzu Harakatli o'yinlarni bolani yoshiga mos holda tanlash, tahlil qilish va otkazish metodikasi

19- mavzu Didaktik o'yinlar orqali bolalarni mustaqil fikrlashga o'rgatishdagi metodik imkoniyatlar

20- mavzu Ta'limiy o'yin faoliyatida noan'anaviy usullar

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Topshiriq O'yin - bola faoliyatining asosiy turi.

2. Topshiriq O'yinning bola faoliyatidagi mohiyati va o'ziga xosligi.

3. Topshiriq O'yinning maktabgacha ta'lim muassasasi pedagogik jarayonidagi o'rni.

4. Topshiriq Ijodiy o'yinlar turlari

5. Topshiriq Bolalar o'yinlarida tasvirlash vositalari

3. V. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalar

Talaba bilishi kerak:

- Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

	-maktabgacha yoshdagi bolalarni mantiqiy fikrlashini rivojlantirish; -maktabgacha yoshdagi mantiqiy fikrlashini shakllantirishning metod va usullari to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi; -maktabgacha yoshdagi bolalar bilan mantiqiy fikrlashini shakllantirish mashg'ulotlarda ta'lim-tarbiyaviy ishlarni tashkil qilishni; -mashg'ulotdan tashqari vaqtlarda mantiqiy fikrlashini mustaxkamlash va tashkil qilish;
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: ma'ruzalar; interfaol keys-stadilar; seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); guruhlarda ishlash; taqdimotlarni qilish;
5.	VII. Kreditlarni olish uchun talablari: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushoxada yuritish va joriy, oralik nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.
6.	Asosiy adabiyotlar: 1. N.N.Djamilova. Maktabgacha ta'limda metodika fanlarini o'qitish metodikasi. O'quv qo'llanma Toshkent. 2018 2. Maktabgacha ta'lim pedagogikasi. O'quv qo'llanma. Toshkent - «ILM ZIYO» - 2011 Qo'shimcha adabiyotlar: 1. 1. Sodirova Sh.A. Maktabgacha pedagogika. T.: Tafakkur bo'stoni. 2013 y. Darslik. 2. Kayumova N.M. Maktabgacha pedagogika. T.: TDPU -2013y. O'quv qo'llanma. 3. Djuraeva D.R. Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarga ta'lim-tarbiya berishning zamonaviy tendensiyalari T.: 2015 y. O'zPFITL. Uslubiy qo'llanma. 4. Djuraev R.X. Ta'lim menejmenti. T.: 2006y. O'quv qo'llanma. Axborot manbaalari: www.tdpu.uz www.pedagog.uz www.ziyo.uz
7.	Samarqand davlat universitetining Kattaqo'rg'on filiali kengashining 2021-yil 28-avgustdagi 1-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	Fan/modul uchun mas'ullar: G.Xalbayeva – SamDUKF, "Maktabgacha va boshlang'ich talim, sport" kafedrasi, v/b dots. Psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori
9.	Taqrizehilar: T.E.Eshquvvatov – SamDUKF, "Maktabgacha va boshlang'ich talim, sport" kafedrasi mudiri, pedagogika bo'yicha falsafa fanlari doktori Sh.Z.Taylanova O'zbekiston Finlandiya pedagogika instituti p.f.d., dots